

Iso Kivijärven kasvillisuuskartoitus 28.7.2020

Jukka Ylikörkkö

Hanke on saanut rahoitusta Euroopan unionin LIFE-ohjelmasta. Aineiston sisältö heijastelee sen tekijöiden näkemyksiä, eikä Euroopan komissio tai EASME ole vastuussa aineiston sisältämien tietojen käytöstä.

Kartoituksen tavoitteena oli dokumentoida lajisto ja kasvillisuusvyöhykkeet. Tutkimus tehtiin kuvaamalla ilmasta ja aluekartoituksena melomalla järven ympäri.

Vedenpinta oli kartoituksen aikaan Teuravuoman järvissä selvästi ylhäällä. Lähin järvedenkorkeuden seuranta-asema on Tengeliönjoen vesistöalueella Konttajärvessä, missä heinäkuun 2020 keskivedenkorkeus oli 19 cm kolmen edeltävän vuoden keskiarvoa ylempänä. Kivijärvenojassa oli havaittava virtaus 5-10 cm/s. Havaittu maksimisyvyys ja avovesialalla vallitseva syvyys Iso Kivijärvessä oli 90 cm. Pohjanlaatu on kauttaaltaan turvetta-mutaa.

Iso-Kivijärven rantaviiva on rikkonainen ja sen ulkopuolelle jää lukuisia pieniä lampareita. Järven pinta-ala on Järvi10-aineistossa 9,2 ha, mutta matalan lammen ala voi vaihdella suuresti vesitilanteen mukaan.

Vedenlaadun kenttämittaukset

Veden sameutta, sähkönjohtavuutta ja pH:ta mitattiin YSI-kenttämittarilla Kivijärvenojasta sekä Iso Kivijärvestä. Vesi oli hapanta-lievästi hapanta (pH 6,3-6,6) ja sameaa (FNU 7,6-9,2). Iso Kivijärven vesi oli myös silminnähtävien voimakkaan ruskeaa.

Taulukko 1. Kenttämittaukset n. 20 cm syvyydeltä.

Muuttuja	Kivijärvenoja telatien silta	Iso Kivijärvi keskiosa
lämpötila	18,5	18,8
sameus FNU	9,2	7,6
sähkönjohtavuus mS/cm	0,024	0,019
pH	6,3	6,6

Kasvillisuusvyöhykkeet

Ainoa ulkorajaltaan selväräinen kasvillisuusvyöhyke on saraikko, joka kiertää koko rantaviivan yhtenäisenä, kymmeniä metrejä leveänä alueena. Paikoin saraikon seassa kasvaa järvikortetta. Saraikko vaihtuu järveä ympäröivään luhtaan niin, ettei vyöhykkeen leveyttä voi määrittää. Saraikko on muodostunut saraturpeelle, jonka suurin syvyys oli noin 50 cm. Saraturpeen reunalla on kynnys, josta pohja syvenee nopeasti maksimisyvyyteen ja pohja on pehmeä. Sarakoin ulkopuolella, pehmeällä pohjalla kasvaa vesikuusta.

Koko vesialalla kasvaa harvakseltaan palpakoita sekä muutamana laikkuna ulpukoita. Kelluslehtisten peittävyys on suurimmillaan järven itälaidalla n. 50 %.

Uposlehtisiä kasvaa harvoina laikkuina ilman vyöhykkeisyyttä. Vitoja on runsaimmin Kivijärvenojan alkupäässä.

Taulukko 2. Havaitut vesikasvit

Ilmaversoiset	Kelluslehtiset	Uposlehtiset
veisara	rantapalpakko	purovita
pullosara	siimapalpakko	ahvenvita
myrkkykeiso	uistinvita	
vehka	konnanulpukka /pohjanulpukka	
raate		
vesikuusi		
järvikorte		
terttualpi		
kurjenjalka		

Iso-Kivijärvi on suolampi, jolle on tyypillistä mataluudesta huolimatta niukka kasvillisuus. Erittäin pehmeä pohja ja veden voimakas tummuus ehkäisevät juurtuvien upos- ja kelluslehtisten leviämistä, eikä pohjalehtisiä esiinny lainkaan. Suolammassa on todennäköisesti myös sammalia, mutta varsinaisia vesisammalia ei tavattu pinnalle erottuvina esiintyminä.

Kuva 1. Iso Kivijärven luusua.

Kuva 2. Eteläpää.

Kuva 3. Kivijärvenoja.

Kuva 4. Iso-Kivijärven länsireunaa.

Kuva 5. Iso-Kivijärven luoteiskulma.

Kuva 6. Saraikon ulkoraja veden pinnalta.